

tele bogatului din Evanghelie: „Mânânoș, suflete, bea, odihnește-te până trăești, căci ai multe bunătați adunate pe mulți ani!“ Conform acestui moral filozofic se și predică, cum că dreptul de-a fi în lume îl are cel mai tare, că a jupui pe aproapele e vârtute. Păcătoș este, zice-se, cel slab; de ce nu se afirmă și el? Curat morala lupului din fabulă, când a sfâșiat mielul.

Este sănătoasă concepția materialistă despre poziția omului în univers? Pusă în aplicare filozofia aceasta, înșiși propagatorii ei se înfioarează de urmări. Ce ar deveni lumea, dacă ar fi tradusă învățătura în fapte? Caritatea ar peri din lume, moravurile s'ar sălbătici. Ar trebui șterse toate azilele, casele de invalizi și reuniunile de ajutorare, oari fac decoul societății moderne. Cu ștergerea s'ar nimici și ordinea socială existentă, deci și civilizația. În loc de-a strânge șirurile, spre a realiza problemele mari ale omenimei, societatea s'ar desface din ce în ce. (Omul feară, se știe, nu poate trăi în comunitate cu omul feară). Atomizarea are de urmare perirea, ca și fumul ce se risipește, lipsind cohesiunea între atomii ce-l compun.

Că morala aceasta filozofică aduce pe bune, ușor pricepem din efectele ei stricicioase ce deja se observă. Numai puțin au străbătut ideile școlice în societate, și deja stările sunt insuportabile. Frământări, certe, lupta pe întregă linie. Nimeni nu îngăduie apropielii nimie. Numai e sfânt numele de mamă, tată, frate, soră... Egoismul este idolul. Egoismului se închină mic și mare.

Intore acum privirea noastră la altă concepție a vieții. Deschid cartea cărților: *Biblia*. Cetim acolo, că omul își are originea dela D-zeu. Menit era omul primit v-a ținea societate lui Dumnezeu. Numai păcatul l-a făcut rădăcitor în lume. Venit-a însă harul lui Isus Christos și-a rupt păterele despărțitor între D-zeu și om. Mernirea de acum a omului este a reprezenta pe D-zeu, adică idealul perfecțiunii în lumea cealaltă. Subt raportul biblic cetățenia omului în lume, este cetățenia ce asigură dreptul altei cetățenii, — nu efemeră, ca cea de pe pământ, nu trecătoare, ci veșnică, și deplin fericită în societatea lui D-zeu. Cu cât mai mult sunt fatigile lumești, cu atât mai îndestulată va fi starea sufletească dincolo de mormânt. Mai mult. Numai în mijlocul neozarilor, servind unii altore, prin iertarea greșelilor reciproce, — întemeierea împărăției lui D-zeu pe pământ, — ne facem vrednici de cetățenia cerească.

Câtă mângăiere sufletească în concepția creștină! Cât avânt sufletescă ea. Indemn la altruism, etc... Cu ajutorul ei s'a ntors lumea dela barbarism și s'a pus bazele civilizației. În lipsa concepției de viață mai înaltă, omenimea ar trăi și azi în sălbatica barbarie. Nu părerea mea individuală o spun aci. Toți umanisti, toți sociologii, toți bărbații adevărați de stat, așa au ougetat în toate timpurile și așa ougetă azi. Cu abstracție dela câțiva speculanți, ori anarhiști de profesiune... așa ougetă obștea creștină.

În școale, cum de sine se înțelege, trebuie să se propage concepția creștină relativă la poziția omului în lume, pentru-că numai aceea nobilitează sentimentele, produce echilibrul între mintea și inima creștinului și determină pornirile nobile.

Intrebarea e: *Cum se poate aduce la valoare concepția creștină, ca să se paralizese ori nimicească total efectele contrare concepției?*

Pedagogii ușuratici nu pun o așa întrebare, ori dacă o pun, trec în grabă mare preste ea, fără răspuns mai temeinic. Și se pare, că problema este deja rezolvită prin faptul, că'n școala se propune „religia“. Acesta e motivul, pentru-care nu-și bat capul cu aprofundarea tezei. Nimic mai eronat, decât a crede așa. Învățarea preceptelor religioase — e fapt dovedit — nu nobilitează inima, nu impiedecă pe nimeni dela rele. Dintre cel ce uoid, fură, sunt destui, cari canoș bine preceptele religiunii. Ba se spune, că mulți hoși înainte de-a lua dramul hoinăritului, rostese câte un „Tatăl nostru“ și și fac cruce, cași când s'ar pregăti la cea mai nobilă întreprindere.

Învățământul în sine, predat sec și fără a stărni sentimente corespunzătoare, fără a întări dorința în direcție bună, se poate asemăna cu mașina de vorbit (gramofonul) care și ea, cât mai perfect, cât mai imperfect reproduce cele mai sublimе sonerii; de simții nu simte însă, și nici nu i-a venit nimănu în minte a pretinde dela gramofon, ca să se smuzze de arta sa, ori să-și moduleze soneriile conform artei ce-o propagă.

Intrebarea, deci trebuie să ne-o punem și trebuie să-i dăm răspuns meritoric.

Răspunsul e: Concepția creștină obține roade de fapte bune în sinul societății creștine numai dacă:

a) este concepție deplin clară în mintea creștinului și se impune ca forță, întunecând orice concepții contrare, și dacă

b) este primită de inimă și poate determina inima (toate simțămintele și pornirile) a merge în direcția ce-o indică concepția, sau cu alte cuvinte, dacă învățământul religios cultivă voința elevilor.

Doi criterii de căpetenie a acestor, dela cari atârna predominarea curentului religios în mulțime. Fără aplicarea lor, învățământul e mască, spoială mult-puțin strălucitoare, fără durabilitate, și nici decât determinătoare de fapte. Că sunt adevărate criteriile, se dovedește cu procederea falsilor apostoli. Aceia îmbată în tăiu muțimea cu învățături nouă. Îmbătată mintea, apelează la aplicările inimei. Nu se poate dar contesta adevărul, că cine e stăpân pe mintea și inima mea, acela-mi va dicta și faptele. Pe această cale a învins la început și creștinismul: a propagat idealul absolut, a convins oamenii de folosul ce-l aduce. Oamenii convinși, apoi s'au înrolat în taberile lui, nepăsându-le nici de temniță, nici de furci, nici de foc, nici de apă. Deodată în moravurile creștine își are începutul în întunecarea și nesimțirea adevărilor creștine.

Accentuând criteriile acestea, poate voiu întâmpina și altă imputare. Se va zice, că învățământul religios voiesc a-l așeza pe baze polemice, combătând ateismul, ba poate și învățăturile altor biserici creștine în prelegeri. Nici decum nu stă argumentație. Polemiile sunt bune pentru zănie, producerea de patimi religioase; zidind pe polemii, numai desbinări și lupte se produc. Adevărurile religioase, propăgate în școală, trebuie să fie adevăruri absolute, cari luminesc ca soarele în senin și au în sine și pentru sine valoarea lor.

Criteriile, după mine, se pot realiza în învățământul religios din școale și pot aduce foloase reale în moralizarea popoului ținând prelegerile și peste tot instrucția școlară cont de următoarele principii:

A. *Privitoare la sădirea sentimentelor religioase.*

Duhul lui D-zeu străbate lumea, cum pe timpul creștinismului primitiv și în toate timpurile a străbătut-o. (Unde voiu fugi dela fața Ta Doamne, și dinaintea Ta unde voiu scăpa? Psalm.) Voința divină în conducerea lumii și azi se manifestă cum s'a arătat la zidirea ei; puterea divină n'a încetat nici pe un moment a fi puterea mare și nepătrunsă, nici de cel mai ager ochiu. Acestea sunt adevăruri reale, de cari la tot pasul ne izbim; adevăruri ce nici o știință adevărată nu le poate restitua, — trudească-se cât s'ar tradi.

Se întâmplă ceva ce schimbă judecata omenească neprihănită. Științele ce ou de obiect studiul naturii, numite din această cauză și științe naturale, în urma argumentațiilor realiste ale bărbaților de știință, în desvoltarea lor — dela un timp înceoae, iau curs potrivit credinței. Anume: în explicarea fenomenelor, bărbații de știință, substituie cauzei primordiale, care este însuși Dumnezeu, alte cauze mai aproape, cari le pot cuprinde cu rațiunea. Cauza primordială, care a dat primul impuls la repetarea fenomenelor, se lasă cu totulul din combinație, ori și dacă o amintesc învățații, îi dau definiții de cuprins vag, ce nici nu se pot referi la persoană. Ideea Dumnezeuirii, desi nici oă hipoteză nu e primită în științele naturii, deși știința naturii, ca toate științele, geme de hipoteză.

Mintea omului, oricât se ține de sus, stă foarte departe încă de-a cunoaște adevărul absolut. Nu se ține de obiect a cerceta motivele învățaților. De data asta ne interesează efectul sorutărilor științifice asupra judecății mulțimii în materie de religie. Înțelegând mulțimea, ca fenomenele se pot explica și pe cale naturală, (mulțimea puțin scrupuloasă nu întreabă, da adevărate fenomenele și în toate amănunțele se pot explica pe cale naturală) s'a făcut în grabă mare judecată, că propriaminte nu Dumnezeu carmuiește lucrurile; a început deci a se depărta de Dumnezeu, a-l considera numai ca idee, credință bătrână.

Este lucrul cam așa, ca la esohimoișii cari nu cred în existența soareului, fiindcă soarele este întors de câtră ei aproape întreg anul, și în urma negurilor permanente dela pol, — ei nu prea văd soarele; povestirile despre soare au la ei atăta credință, cătră au la noi povestirile despre feți nădrăvani din serile de șezători.

Învățământul religios trebuie să spulbere această credință, trebuie să scoată la iveală ideea Dumnezeuirii din toate fenomenele naturii, să arete oare cum pe Dz u elevilor, ca să i simtă puterea, măreția, influența mare ce o are în ocărmuirea lumii.

Elevii vor deveni oameni religioși, putând ceti în natură, că D-zeu este „Alfa și Omega“ în toate lucrurile. Nainte de a-i deprinde în această cetire, nu putem aștepta, nici trebuie să așteptăm, ca sen-

timentul paternic religios să i conducă în faptele lor.

Formarea sentimentului religios se obține a) prin abandonarea dogmatismului din planul de învățământ, respective reducerea dogmatismului la cadre mai modeste în școalele populare. Mare se chiamă în împărăția lui D-zeu — după cuvintele scripturii — nu cel ce învață mult, ci cel ce face mult. Planul de învățământ, atunci când conștrâng a percurge toată istoria biblică cu considerarea la punctul de vedere dogmatic al bisericii, când da în mâna elevilor catehism științific, și când științificește prescrie și materialul din istoria bisericii, mai mult învață decât dedă elevii a-face ceva. De aceea nici nu este pentru școala populară. Învățământul religios din școala populară trebuie să se grazeze în jurul cultului divin, a datinelor religioase, a faptelor ce trebuiesc să-vârșite ș. a. Ar fi destul, dacă s'ar face prin anul 6 de școală mai științific, și poate nici atunci n'ar finici o lipsă de el.

Înțelegând bine elevii rolul cultului divin și a datinelor din comună și indeletnicindu-se în exercitarea lor, destul de luminați creștini devin, când cresc mari și fără știință sistematică.

b) Prin scoaterea mai intensivă la iveală a ideii religioase din materiile ce se predau în școala populară. În planul de învățământ, cu adevărat, nu e iugur obiectul religiei este științific, ci în plan toată instrucția s'a specializat științificește în multe discipline, așa că bietul elev primește grămadă mare de cunoștințe, dar nu și sentimente, cari nobilitează inima.

Deosebit cade sub critică planul din punctul de vedere al educației tinerețului. Nimic, sau foarte puțin din materiile predate se referă la morală, deși se zice că punctul arhimedio al școalelor este educația. Eu moralul religios îl am în vedere și așa pretinde dela instructor să facă, ca din materiile predate să transpire puterea și înțelepciunea divină, care produce și conduce. Intreaga natură adevărește cuvântul Psalmistului: „Mare ești, Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este destul spre lauda minunilor Tale“. Potrivit acestui punct de vedere și în istorie și în geografie, fizică și chimie, în toate, dar în toate se poate face învățământ religios. Pană și zisa: „D-zeu nu bate cu băta“, este adevărată în natură. Se știe, că creștinul care nu observă legile firești în mâncare, beutură, îmbrăcăminte și alte fapte ale sale, se pedepsește de însuși natura, însă pedeapsa nu este a naturii, ci a celei ce a dat naturii legi!

Instructorul iscusit va arăta elevilor pe D-zeu și-i va convinge despre măreția lui mai mult la propunerea altor obiecte de învățământ, decât la însuși obiectul religiei. Din acest punct de vedere obiectul poate fi menit mai mult a recapitula cunoștințele câștigate pe cale experimentală. Iată cauza din care se pretinde:

c) Ca învățătorul să concentreze întreg învățământul din școala sa sub raportul religiei.

Planul de învățământ nu ține cont de concentrație. În punctul acesta se poate zumi defectuos. Unii sunt de părere, că nici nu este bine a complica prelegerile cu filozofari religioase. Răspund tuturor:

Defectuozitatea planului nu-i motiv pentru n'ime a perzista în scăderi, când le observăm, de altă parte învățăturile religioase, nu se înțeleg așa, că instructorul neapărat trebuie să țină lecții lungi de religie, când propune materiile. Alea nu e lipsă de fraze lungi, sforăitoare. O aluzie, o vorbă, un semn chiar, e destul ca elevii în fenomenul dat să vadă desvoltându-se înalțea lor minunată a puterii și înțelepciunii lui D-zeu.

B. *Privitoare la fortificarea sentimentelor religioase.*

Paralel cu formarea conștiinței religioase, trebuie să meargă fortificarea sentimentelor, ca să poată determina și la fapte. Fortificarea se face:

a) prin serbări școlare, aranjarea de producții, unde elevii au rol activ. Acestea ridică nimbul religios și leagă și poporul de școală și biserica, de aceea trebuie a se aranja de mai multe ori pe an, fie în cadrul hramului bisericii și școalei, fie independent.

b) prin înființarea de tovarășii școlare, cu scop de ajutorare, de procurări, de crearea fondurilor etc. În tovarășii se dedau elevii la exercitarea faptelor caritative, la lucrarea altruistă, se închiagă între ei legături sociale și se disciplineză etc. Toate acestea duc la aplicarea principiilor morale, ce li s'au propus din catehism, — principii, ce în viață le sunt de cel mai mare folos.

c) Se fortifică sentimentul de oasă, să-i zic așa — a școalei. Învățătorul în conștețere cu directorul, la fie care început de școală, să afișeze pe perețele școalei

regulele de conduită a elevilor, în felul cum prescrie catehismul purtările.

Regulele la început se explică, în câteva oare consecutive și se fac atenții elevii a le ținea. De aici încoiu se explică din caz în caz, când eventual se aplică pedeapsa disciplinară. Regulele le ține și învățătorul alături cu elevii, ba el premerge cu pildă bună în toate.

d) Mijloc paternic de fortificare este însuși învățământul religios. Predarea materialului să fie cât se poate de vioasă și intuitivă, lipsită de bombasticism și frașologie înaltă, neînțeleasă de elevi.

Forma predării de regulă e cea narativă, pentru că e mai captivantă și ține mai bine înordată atențiunea. Chiar și materiile de instrucție religioasă e bine să se dea în formă narativă. Învățătorul la început, atrage atenția asupra lucrului ce vrea a-l face cunoscut, reîmprespătesc pe scurt unele momente ce le ține de necesare la priceperea narațiunii, apoi face narațiunea, accentuând cu preferință frazele principale. Acestea le poate scrie și pe tablă spre a le fixa cât mai bine elevii, din toate punctele de vedere. Terminând cu predarea, doi, trei din elevii mai buni reproduc narațiunea. Aprofundarea se face aducând în legătură idilele nouă ce se propun cu ideile dobândite deja.

Aici este locul a aduce înainte și a a căuta nexul între ideile dobândite din studii religioase și cele dobândite pe cale de observație din alte studii d. e. istorie, geografie, fizică, chimie, etc. La recapitulare e dorit a ceti textele originale din biblie. Textele cetite au folosul, că sunt scrise în stilul simplu, popular și le înțeleg ușor elevii; ele ofer și autoritate, pentru că elevii știu, că din ele „duhul Domnului“ grăește; prin faptu', că se pot și memoriza, contribuie la înzestrarea elevilor cu maxime de viață. Aceste sunt și motivele pentru care circulara nr. 1846 școl., 1911 îndrumă la necesitatea introducerii „Biblii școlare“

Din punctul de vedere ce ne preocupă, cea mai mare greșală ar fi, când învățătorul nu s'ar indeletnicii cu explicatul și ar da copiilor de-a gata materialul să-l învețe din carte, mecanizând astfel toată instrucția religioasă. Păcat neiertat al învățătorului este mecanizarea! Să se ferască de ea.

Domnilor învățători! Am desfășurat momentele ce le consider eu de folositoare scopului ce-l urmărim. Poate aceea n'am accentuat încă, că procedura învățătorului să fie blândă, nu despotică față de elevi. Despotismul totdeauna a produs fructe rele și produce și în școală. Am desfășurat, zic, păreri mele. Al D-voastră e rândul acum să discutați, să cerneti grăul din pleavă. Nădăjduesc, ca așa veți și face. Salutându-vă deci de bună venire, implor din nou grația „Provedinței“ asupra lucrărilor D-voastre și conferența prezertă o declar de deschisă. (Va urma).

Din Făgăraș.

Lămuriri.

Referitor la procesul Făgărașenilor înaintea tribunalului din Brașov pentru „Deșteaptă-te Române“, — cu care atăta reclamă s'a făcut, — a fost publicat în nr. 243 din „Tribuna“ un raport neocrotat, după „Gazeta Transilvaniei“, în care raport obvine pasagiul acesta:

„O penibilă impresiune face asupra publicului românesc prezent năzuința funcționarilor comitatensi de a soate nevinovat pe părintele protopop Borzea“.

Eu, fiind reținut la pat, nu am putut vedea penibila impresie în sala tribunalului din Brașov. Dar din această publicare văd, că de curios raționează domnul corespondent. Observații numai, cum printre rânduri ar voi să mă facă trădător de neam, pentru-că nu mi s'a putut constata și dovedi faptul copilăresc cuprins în fașunile martorilor, ori poate chiar și din motivul, că nu am cântat eu dl Dr. Șerban atunci în sala comitatului „Deșteaptă-te Române!“

Ori ar fi dorit poate corespondentul să l vadă osândit cu tot prețul pe protopopul Borzea, chiar și fără vină? Sau ar fi voit, ca martorii să jure strâmb spre a fi osândit și protopopul? Dar nici una, nici alta, ci a voit să arete, că protopopul gr. or. e trădător, este rău român. Dacă se aruncă însă vina de tradare de neam asupra mea, ca protopop gr. or. pe motivul, că am fost achitat, după ce tot achitat a fost și părintele Trandafir Dragomir și alți preoți mulți, cari au fost la aceea adunare, precum și mireni Dr. Șenchea și Dr. Vas, ba chiar și domnul vicar gr. cat. Macaveiu, pr etinal d'ui Dr. Șerban: cum de nu sunt și ei, și nu e și vicarul gr. cat. trădător de neam?

Foarte rele servicii fac publicului românesc astfel de corespondențe și rapoarte tendențioase!

Ca să știe, atât „Gazeta”, precum și publicul românesc, care a fost prezent la aceeași pertractare și care s'ar fi indignat, că eu nu am putut fi mucenic național alături de Dr. Șerban, și ca opiniunea publică românească să fie în orăut cu stăruirile noastre din ținutul Făgărașului — deservite atât de fals de cei ce au luat „Gazeta” în stăpânire, și acum și „Românul”, — trebuie să las modestia la o parte și să mărturisesc, că nu am voit a face cauză comună cu cel ce „numai eri-alaltăieri a întors oștea către noi”, sau cu „recidivistul cunoscut în materie de balansare politică”, vorbele dlui Goga. Și nu am voit, fiindcă i-am cunoscut bine faptele din trecut și așa nu am mai voit să sprijinesc pe omul, care a făcut atâtea greșeli politice, văzând eu că prin această cântare, începută de dânsul în sala comitetului, dar rău executată — între noi fie zis, — voește a se mai susține la suprafața politice naționale. Eu deci nu am cântat cu dânsul în sala comitetului și nici vicarul Macaveiu. Drept aceea am fost scoși ambii de sub acuză, și eu și vicarul, după dreptate.

Aceasta le-am scris aflându-mă în pat, fiind dator publicului cu lămuriri — ca să se știe, că rapoartele din „Gazeta” sunt tendențioase, confesionale.

Nicolae Borzea
protopop gr. or.

NOUȚĂȚI.

Personal. Domnul Tache Ionescu, șeful partidului conservator democratic din România, a fost zilele trecute în Sibiu, în chestia procesului ce-l poartă în contra universității săsești, pentru munții ei din România. A făcut vizită I. P. S. Sale, Mitropolitului nostru Ioan, și distinsei familii P. Cosma.

Sfințire de biserică. În Dumineca proximă se va sfinți biserica cea nouă din Ghernesig prin Preacuviosia Sa părintele protosinel Dr. Eusebiu R. Roșca, în calitate de mandatar al I. P. S. Sale Domnului arhiepiscop și mitropolit Ioan.

Sfințire de școală. Framosul edificiu al școlii noastre confesionale din Sighișoara se va sfinți în 13/26 Noembrie a. c. prin părintele asesor consistorial Galacteon Șagău în calitate de mandatar al I. P. S. Sale Domnului arhiep. și mitropolit Ioan.

† **Generalul Budișteanu**, fost ministru român de război, a decedat în București, și a fost înmormântat Mercuri, fără paradă militară, căci așa a fost dorința decedatului. Maiestatea Sa, Regele Carol, a depus o frumoasă cunună pe sicriul regretatului său general.

Alegere de protopresbiter. Sinodalul protopresbiterial electoral pentru întregirea postului de protopresbiter în tractul vacant al Băghinului, s'a ținut Miercuri, în 9/22 Noembrie a. c. sub conducerea P. O. Domn Lazar Triteanu, asesor consistorial. Sinodalul protopresbiterial electoral e compus din 72 membri, dintre cari s'a fost prezenți și au votat 68 inși. Voturile s'au împărțit între cei doi candidați astfel: Pentru Vasile Duma protopresbiter în Lăpușul unguresc au votat 36, iar pentru Grigorie Nicoră paroh în Ibănești 32 membri. Alegerea a decurs în cea mai perfectă ordine.

Sfințirea bisericii din Băghinul-săseșc, contempletă pe ziua arhanghelilor Mihail și Gavril, — nefiind pictura întru toate terminată, — s'a amânat pe timp nehotărât.

Concertul doamnei Lucia Cosma. Ca întregire a raportului nostru din numărul 117 despre concertul doamnei Lucia Cosma mai amintim, că doamnele române din Sibiu au oferit distinsei artiste o frumoasă cunună de lauri, de argint, în semn de stimă și recunoștință.

Nou ministru plenipotențiar. Maiestatea Sa Domnitorul nostru a primit în audiență solemnă pe dl Mavrocordat, noul ministru plenipotențiar al României, care a remis scrisorile sale de acreditare suveranului.

Rangul lui Ferdinand Burg. Cetim în ziarul vienez *Zeit*, că în conformitate cu părerile din cercurile curții, monarhul nostru după câțva timp va reprimi pe Ferdinand Burg în familia împărătească. Căsătoria arhiducelui cu Berta Czuber va fi considerată ca morganatică, soțul său va primi eărăș titlul și rangul avut, afară de cel militar.

Pentru ziua numelui. Protopresbiterul Galacteon Șagău, asesor consistorial în Sibiu, răscumpărând feliicitările din prilejul onomastice sale, a dăruit 10 cor. la fondul „Darurilor de Crăciun” al „Reuniunii socialilor români din Sibiu”. Pentru prinos aduce sincere mulțumiri în numele comitetului: V. o. Tordășian, prezident.

Clasa a treia la trenuri accelerate. Ministrul nostru de comerț a declarat, că deodată cu urcarea tarifei căilor ferate se va introduce și clasa a treia pe fiecare linie, cel puțin la un tren accelerat.

Boala de vite În săptămânile din urmă s'a răspândit foarte repede boala de gură și de unghii la vitele din Austria superioară. Numărul vitelor bolnave este 6530 în 280 de localități. Este mare trebuință de medicii veterinari.

Expoziție în Sofia. Intr'un număr trecut am dat știrea, că în capitala bulgară se va organiza în 1912 o expoziție internațională. Informațiuni mai nouă din locuri competente spun, că cercurile hotărâtoare din Bulgaria stau cu totul departe de întreprinderea acestei, considerată ca un experiment lipsit de serioșitate. Aviz meseriașilor și comercianților interesați.

Cifrele vorbesc. Ministrul de justiție bavarez primește regulat comunicații despre înrăurirea băuturilor alcoolice asupra cazurilor de crime săvârșite în Bavaria. Conform datelor adunate pe 1910, judecătoriiile bavareze au osândit în acest an 8674 persoane, care au comis fapte punibile în stare de beție; alte 190 de condamnări se rapoartă la fapte săvârșite de indivizi cunoscuți ca alcoolisti notorii. S'a constatat un fapt interesant, că eadea: nu adevărații bețivi dau contingentul principal în crimele săvârșite în stare de beție, ci băutorii de ocazie.

Misiune franceză omorată Ministerul coloniilor franceze a anunțat, că medicul militar Légendre și doi ofițeri, cari se aflau în călătorie de explorare în China sudică, au fost măcelăriți pe teritoriul Lolo. Se pare, că revoluționarii chinezi nu sunt vi-novați pentru omorul francezilor.

La învățătură. Principele George al Sârbiei, cum se anunță din Paris, a fost primit în academia de stat-major francez.

Catedrală celebră distrusă de foc. Celebra biserică Sf. Martin din Münster, capitala Vestfaliei, a luat foc, turnul s'a prăbușit, iar clădirile din vecinătatea bisericii au fost asemenea cuprinse de flăcări. Catedrala aceasta a fost restaurată nu demult cu mari cheltuieli.

Aeroplanul fără motor. Frații Wright din America fac de câțva timp experiențe de zbor pe un aparat fără motor și fără elice. Experiințele se fac în secret, și astfel amănuntele tehnice până acum nu sunt cunoscute. Cu acest aeroplan aviatorii se vor deprinde a cărmui și a pluti fără primejdie că motorul ar înceta de a mai lucra.

† **Ioan Popp** paroh gr. or. în Ozun, a decedat în 20 Noembrie n. în etate de 68 ani și a fost înmormântat Joi, 10/23 Noembrie a. c. la 2 ore p. m. în cimitierul bisericii române gr.-or. din Ozun. Odihneasă în pace!

Insula alcoolistilor. Aproape de țărmurile Selandei nouă s'a cumpărat insula numită *Cumpătarea*. Corăbierii de câțva timp o numesc Insula bețivilor. Aici sunt deportați nenorociții robi ai băuturilor spirituoase, aduși de corăbiile unei societăți de filantropie, care a cumpărat insula anume pentru a combate alcoolismul. Pe insulă nu se găsește nici un fel de băutură alcoolică. Locuitorii primesc numai poame, zarzavat și apă de izvor. Alcoolistii aduși pe locul acesta se îndreaptă în scurtă vreme, și nu recidivesc aproape nici unul. Tribunalul din Selandă nouă a făcut de curând o lege, care pedepsește cu temniță pe cei ce sunt deportați la patria cea în insula Cumpătarea. Deocamdată localitatea servește numai pentru primirea bărbatilor; pentru femeile alcooliste se va cumpăra un alt loc potrivit.

Au imigrat în America în 1910 aproape 900 de mii de oameni. Intre aceștia: 190 mii de italieni, 4555 români, 17 mii slovași, 16 mii unguri, 91 mii evrei, 66 mii germani, 9 mii sârbi și bulgari, 17 mii francezi ș. a.

Dela poștă. Direcțiunea din Cluj a poștei și telegrafului anunță, că începând cu 1 Decembrie a. c. se fac unele schimbări în felul expedierii pachetelor poștale. Și anume: pachetele cu valoare declarată de cel puțin 100 K. (100 franci sau marce) asemenea și toate pachetele care conțin juvaere, ceasornice, sau obiecte de aur și argint se vor administra deosebit, și au să fie însoțite de bilete de expediție (szállítólevél) separate, pentru fiecare pachet. Bucățile singurice de pachete, a căror valoare este sub 600 K. se înseamnă cu litera „V”; iar acelea care au valoare de 600 K. sau mai mult, au să poarte semnul „V V”, care se lipsește atât pe pachet, cât și pe biletul poștal de expedare.

Constituire. Societatea academiă „România Jună” din Viena s'a constituit, în adunarea generală din 5 Noembrie a. c. în următorul mod: Președinte: Alexie Voitschi, cand. în drept. Vicepreședinte: Ionel Hozan, cand. în drept. Secretar de externe: George Pridie, cand. în drept. Secretar de interne: Constantin Cimponariu, stud. exp. Cassar: Ioan Lelou, cand. în litere. Controlor: Romul Mărcuș, stud. exp. Bibliotecar: Teodor Țabre, cand. ing. forest. Econom: Ilie Bruja, stud. med. În comisia de reviziune sunt aleși domnii: Iuliu Crișan, cand. med., Dominic Medrea, cand. med. și Remus Dostor, cand. med.

Ucenici Români. Pentru o mare fabrică de postav în Sibiu se caută în grabă 4 ucenici Români de 15—17 ani, sănătoși și volnici. Ucenicia ține 4 ani, în cari cei primiți ospătă locuință și pentru vipt (mâncare) în anul I. la zi câte 80 filer, în anul II. 1 cor., în anul III. și IV. câte 1 cor. 20 fil. A se adresa prin redacția „T. Român”.

Documente judiciare. O expoziție interesantă s'a deschis acum în palatul justiției din Anvers. Poartă numele de „Expoziție de documente judiciare” și cuprinde tot ce se rapoartă la procedura judecătorească din epocile mai vechi: acte, între care se găsesc pagine îngălbenite privitoare la procesul contelui d'Egmont (decapitat în 1568), semnăturile lui Carol V. și Filip II.; număroase instrumente de tortură, lanțuri, cuțite, săcuri, săbii ș. a. din vremile cele „bune”; o cheie grea dela temnița, în care a stat regina Maria Antoineta, fiica împărătesei Maria Terezia; multe tablouri privitoare la justiție și la reprezentanții săi.

Constituire. Societatea de lectură a elevilor școlii comerciale superioare gr. or. române din Brașov s'a constituit pe anul 1911/12 în chipul următor: Președinte: Dr. Ioan Baciu, profesor. Vicepreședinte: Nicolae Dinu cl. III c. Secretar: Gheorghe Ciuca cl. III c. Vicesecretar: Valeriu O. Pascu cl. II. Casar: Augustin Popan cl. III Controlor: I. Catilina cl. II. Bibliotecar: I. Hentea cl. II. Vicebibliotecar: I. Jurca cl. I. Econom: L. Macarie cl. I. Comisia literară: Președinte: Nicolae Dinu cl. III. Membri: C. Dobrotă, P. Fodor, D. Simian cl. III. N. Cristea, C. Russu cl. II, I. Gărbacea cl. I.

Petrecerea în Cohalm. „Junimea”, societate de lectură, în Cohalm, invită la Producțiunea teatrală-muzicală, urmată de joc ce o va arăja Sâmbătă 12/25 Noembrie 1911, în sala hotelului „Central”. din localitate. Inceputul la orele 7 1/2 seara.

Medic nou în Sibiu. Dl Dr. Al. Dobrescu, medic universal și specialist în dentistică, s'a stabilit în orașul nostru, Piața mare nr. 11.

Bioscopul Apollo, din piața Hermann are tot la două zile program nou, variat și interesant. Reprezentanții se dau la orele 6 și 8 seara, în zilele de lucru; iar în Dumineci și sărbători la 3 1/2, 6 și 8. În fiecare zi cântă la reprezentație muzica militară.

Teatru.

Astăzi, Vineri, se dă opereta „Die Fledermaus”, cu cooperarea artistului dela Viena Karl Streitmann. Măne se dă tot opereta „Die Fledermaus”, iar Duminecă d. a. la orele 3 comedia „Wienerinen”, și sara opereta „Der unsterbliche Lump”. Pentru astăzi și mâne biletele sunt deja toate vândute.

Avis.

„Albina” institut de credit și de economii în Sibiu, ne trimite spre publicare următoarele:

Aducem la cunoștința publică și a stimatilor noștri bărbați de încredere și clienți, că cu ziua de 1-a Octomvrie a. c. atât *Centrala*, cât și *Filiialele* noastre au încetat a fi reprezentanțe generale ale societății de asigurare „Donau” (Dunărea).

Aflăm de cuviință a da acest aviz, fiind că după informațiile, ce avem, de numele institutului nostru s'a făcut uz și după încetarea legăturilor dintre noi și „Dunărea” în scopul acuirării de asigurări pe seama acesteia din urmă. *Diracțiunea.*

Economie.

„Banca generală de asigurare” Sibiu.

În legătură cu avizul „Albinei” relativ la abuzul ce-l fac unele societăți cu numele ei întru acvirea de afaceri de asigurare, suntem în măsură de a ști, că biroul *Băncii generale de asigurare* din Sibiu e deja instalat și și-a început lucrările. Tarifele de premii și condițiile de asigurare ale băncii noastre de asigurare sunt sub presă și în 2—3 săptămâni vor fi puse la dispoziția publicului. Și până atunci însă banca primește și pertractează ori ce afaceri de asigurare, așa că cei interesați i se pot adresa direct. Din partea noastră sfătuim cu tot dinadinsul publicul nostru să rezerve și să facă toate afacerile de asigurare la noua noastră bancă.

Cărți și reviste.

Candelă nr. 11 din Noembrie 1911 cuprinde: Exodul, traducere și comentariu, de Dr. V. Tarnavșchi. Pasoralele episcopilor noștri, de Dr. L. Gherman. Că hotărăște ș. apostol Paul cu privire la căsătoria preoților, de Dr. V. Gheorghiu. Text ruses. Comunicări. Întrebări și cazuri pastorale. Cronică. Bibliografie.

Biserica Ortodoxă Română nr. 7, din Octomvrie 1911, cuprinde: Reforma seminărilor, de B. Mangăru. Combaterea unei scrieri papistașe despre clerul și biserica română, de Erbiceanu. Creștinismul dacoroman. Iuliu apostatul în tradiția creștină. Mahometismul, sporal și efectele produse. Pentru ce învățații desprețuiau creștinismul, de Dreg. Demetrescu. Acte privitoare la alegerea și instalarea episcopului ardelean Vasile Moga, de Dr. I. Lupaș. Jubileul universității din Iași. Rolul preotului în îmbunătățirea stării materiale a poporului. Raport despre călătoria prin Transilvania și Ungarie, de N. Gr. Popescu. Predică ocazională, de P. Drăghici. Mișcarea în personalul clerical din țară. Donațiuni.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea reprezentației teatrale din Cohalm ținută în 8 Nov. n. sub conducerea dnului director artistic Aurel P. Bănuțiu au binevoit a contribui cu suspresolviri următorii domni: Ioan Beroan, paroh, Cohalm 18 cor., Dr. G. Drimba, avocat 14 cor., George Faciu, cont. 8 cor., din Cohalm, G. Taflan, notar, Tioșul-rom, 5 cor., G. Audron, inv., Ungra 2 cor., K. Zink, notar, Cohalm, I. Drăghiciu, învăț., Valendorf, câte 2 cor., I. Brotea, paroh, Mateiaș, M. Schiopu, tâmplar, N. Mirocea, cand. de advoc., din Cohalm, G. Maioan, inv., Tioșul-rom., F. Schösser, comerciant, Cohalm, câte 1 cor. 60 fil., N. Oprea, pantofar, Cohalm 1 cor., I. Bărsan, inv., Bogata 1 cor., Ioan Borcoman, econom, Cohalm 1 cor., I. Lăucă, paroh, Mercheaș, I. Popoviciu, inv., Mercheaș, G. Pop, învățător, Cața, I. Ciucan, inv., Mateiaș, I. Haizea, inv., Proștea, G. Borcoman, inv., Șteua, G. Stelea, inv., Bundorf, I. Damitrescu, paroh, Hălmeag, I. Mirocea, paroh, Cohalm, C. Fartună, inv., Lovnia, câte 80 filer, I. Țanșea, com., Cohalm, I. Buzete, inv., Felmer, N. Lancea, inv., Crihalma, câte 60 filer, V. Săciu, inv., Archita 40 filer, P. Recean, inv., Roadeș 30 și I. Buta, inv., Jibert 20 filer, cărora le exprimăm și pe calea aceasta sincerele noastre mulțămite. Venitul curat de 60 cor. 30 filer s'a împărțit în părți egale bibliotecii populare și bibliotecii școlare școlare din loc. *Comitetul aranjator.*

†) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 869/1911 protp. (438) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-ort. română din comuna Ilimbav, tractul protopresbiteral Agnita să publice prin aceasta concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: salar fundamental 1000 cor., dintre cari 520 cor. provin dela stat, 400 cor. provin dela comuna politică, 80 cor. din aruncul 5% după darea directă a credincioșilor bisericești.

Cuarta în natură în edificiul școlii de azi, care după zidirea școlii celei noi va rămânea întreg ca locuință de învățătoriu.

Grădina în natură.

Cvivevenalele de câte 100 cor., trei sunt deja asigurate dela stat. La I și al II-lea cvivevenal mai contribuie biserica cu câte 100 cor. Cvivevenalele se vor socoti însă numai după serviciul prestat la aceasta școală. Învățătorul ales e obligat să instrueze elevii în cântările liturgice și să cânte cu ei în biserică în Dumineci și sărbători. Să notează, că concurenții, cari vor avea desteritatea de a cânta la serviciul divin, vor fi preferați, de aceea să cere ca să se prezinte în vre-o Duminecă la serviciul divin spre a-și arăta desteritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze oficiului protopresbiteral rugărilor instruite cu documentele de lipsă conform regulamentului școlar.

Agnita, 7 Noembrie 1911.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 651/1911. (459) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu dela școala noastră confesională din Iliia, protopresbiteratul Iliiei, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar fundamental cor. 1000 solvit anticipative în rate lunare din cassa bisericești.
2. Cuarta corespunzător.
3. 16 metri de lemne, din cari are a se încălzi și sala de învățământ.
4. Grădina eventual relut de cor. 20 pe an.

La acest post se vor candida numai cei cari vor fi cântăreți buni, având a ținea în Dumineci și sărbători o strană în biserică; se instrueze și conducă un cor bisericesc. Și pe lângă aceste va avea și provadă instrucțiune în sala de repetiție, precum și a ținea cursuri cu tinerimea în Duminecile din postul Maicei Diui și a Sf. paști.

Concurenții la acest post au ași așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și au a se prezenta în vre-o Duminecă ori Sărbătoare la biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântări.

Iliia, la 8 Noembrie 1911 v.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Z. Mureșan
protopresb.

Nr. 98/1911 (441) 1-2

Publicare de licitațiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de P. V. Conzistor Arhidiecezan sub Nr. 10.494/1911 Ep. se publică licitațiune minuendă pentru terminarea zidirii bisericești rom gr.-or. din **Surdac-Copalnic**: Szurdokápolnok: p. u. Kápolnok monostor tractul: Cetatea de peatră.

Licitațiunea se va ținea **Sâmbătă la 9 Decembrie st. n. 1911.** la 10 ore a. m. în șoala din Surdac-Copalnic.

Prețul strigării este 13.500 coroane.

Comuna bisericească dă materialul de peară și cărămidă. Licitanții vor depune vadiu 10 % dela prețul strigării în bani gata ori în hârtii de valoare.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial din loc, de unde cei interesați pot afla orice informațiuni.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere zidirea bisericești, respective terminarea zidirii aceluia dintre minus oferenti în cari vor avea mai multă încredere. Licitanții n'au drept a pretinde d'urme și spese de călătorie.

Din ședința comitetului parohial ținută la 4/17 Noembrie 1911.

Stefan Miclă paroh preș. com. par. **Ioan Dragomir** epitrop I.

Vasilii Tarta epitrop II.

Publicare de licitațiune.

Comuna Ucea-inferioară dă în arândă casa de crăjmă comunală, prin licitațiune publică verbală și cu oferte scrise, care se va ținea în **26 Noembrie st. n. 1911,** la 9 ore a. m. în cancelaria notarială. Arândarea se face pe 4 ani, începând din 1 Ianuarie 1912 până la 31 Decembrie 1915.

(437) 2-2

Prețul strigării este 800 coroane. La oferte are a se aceluia în număr 10% ca vadiu dela prețul strigării.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea în cancelaria notarială.

Ucea-inferioară, la 5 Noembrie 1911.

Primăria comunală.

Căștigul cel mai mare ev. 600,000 M. **Anunț de noroc!** Căștigurile le garantează statul.

Prima tragere la 14 Decembrie.

Invitare la participarea Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg a marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigul cel mai mare într'un caz foarte norocos:

Mărci 600,000

anume:	Cășt. principale à
Mărci 560,000	Mărci 300,000
" 550,000	" 200,000
" 540,000	" 100,000
" 530,000	" 60,000
" 520,000	" 50,000
" 515,000	" 45,000
" 510,000	" 40,000
" 305,000	" 30,000
" 303,000	" 20,000
" 302,000	" 15,000
"	" 10,000

q. a. m. d.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 losuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate losurile trebuie să câștige

Căștigurile se urcă clasă cu clasă și anume cel mai mare câștig din cl. I. e event. M. 50,000, acela al cl. a 7-a event. M. 600,000.

Prețul oficios al losurilor cl. I. sunt:

Los întreg M. 6 (K 7)	Jumăt. de los M. 3 (K 3-50)	Sfert de los M. 1-50 (K 1-75)
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------

Planul oficios de tragere provăzută cu emblema statului, din care se vad depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a căștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficiosă de tragere.

Căștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată deg comande cel mult până în **14 Decembrie.**

Samuel Heckscher senr.

Cassă de bancă în Hamburg 36.

A se rupe aci.

Coupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr. Cassă de bancă, Hamburg 36.

Trimiteți-mi un los întreg à M. 6 — (K 7-—) de jum. à M. 3 — (K 3-50) un sfert de los à M. 1-50 (K 1-75)

Adresa:

Suma o primiți alăturat Ce nu corespunde a Prin mandat postal se șterge. Ridicați-o prin ramburs

(389) 12-16

Aviz.

☛ Să sprijinim arta română. ☚

Aduc la cunoștință on public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiu, m'am stabilit în comuna mea Agârbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: **Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri** — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile cele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baci,

pictor bisericesc.

(Agârbiciu—Sz. Egerbegy).

(440) 1-10

Cancelarie administrativă și biuro de informațiuni

în **Budapesta.**

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocesuale, administrative și comerciale, mijloacele împrumuturi personale, hipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijloacele cumpărări, vânzări, exarândări de bunuri, mașini, motoare, și alte rechisite economice; finanțez parcelări de mori, exoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuiesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru corespondență. (84) 28—

Dr. Constantin Manea,

advocat diplomat.

VIII Aggteleki-u 10., I. 7. Telefon 171-27.

O vai!

La tusa, răgușală și mucărie ajută repede și sigur.

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Uncarton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

O să mă înnece această tusa rea!

Farmacia „Reichspalatin“, Budapesta, VI. Váci-körút 17.

Pastilele de piept ale lui Egger m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, August Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacii.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 51-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

A APARUT CALENDARUL JUBILAR AL POPORULUI ROMÂN

(BUDAPESTA, VII., ISTVÁN-UT 11)

pe anul visect 1912. — Cuprinde pe 216 pagini, format octav mare: peste 100 de articole și articolași literari, economici, beletristici, statistică, glume, caricaturi, între cari cea mai reușită: „Burdea re'ntors la vechia lui lefterie“

125 ilustrațiuni dintre cari 19 tipărite pe hârtie velină, reprezentând porturi naționale și vederi dela sărbătorile jubiliare din Blaj. Copertă admirabilă tipărită în trei culori. Desemnat de artistul Ary Murnu din București.

Căluș în Budapesta. Important pentru oricine (ziua audiențelor), oficiilor de stat, clinicilor, spitalelor, deputaților români, a funcționarilor români din ministerii și a românilor din Budapesta în general. **Conspectul exact al tuturor advocaților români din Ungaria și o mulțime de alte lucruri de folos.**

Prețul 40 fileri. plus porto 10 fil. Comercianții și vânzătorii primesc 25% rabat.

Comenzile să se adreseze la Administrația „Foi Poporului Român“, Budapesta, VII., István-ut 11.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană:**

- Octavian Goga, **Insemnările unui trecător**, crâmpeie din buciunările dela noi. Prețul 3 cor. în România Lei 3-50, porto 30 fil.
- N. Iorga, **Serbările dela Blaj**, Insemnățile lor politice, culturală și literară, à 30 fil., porto 5 fil.
- N. Iorga, **Un biruitor**, Radu Vodă Șerban, à 50 fil., porto 5 fil.
- N. Iorga, **Tulburările bisericești și politicianismul**. O cuvântare și articole. Prețul 75 fil., porto 5 fil.
- Al. Ivan Constantinov, **Bai Ganciu** sau minunate povestiri despre un bulgar din zilele noastre. Traducere de St. G. Sergent. Prețul 60 fil., porto 10 fil.
- Rudolf von Gottschall, **Trădătorul**, traducere din limba germană de Alexandru Frunzescu. Prețul 30 fil., porto 5 fil.
- Goethe, **Hermann și Dorotea** traducee în hexametri de Maria Baulescu. Prețul 80 fil., porto 5 fil.